

Programma

I

K.F.E.BAHS - **1. simfonija** Re mažorā
(1714 - 1788) (Wq 183,1)
Allegro di molto
Largo
Presto

Dzīves ceļi saveda kopā J.S.Baha otro dēlu Karlu Filīpu Emanuelu un Prūsijas kroņprinci, kurš vēlāk kļuva par karali Frīdrihu II (Frīdrihu Lielo). K.F.E.Bahs no 1741.gada bija Prūsijas galma klavesinists Berlīnē un palika šajā amatā līdz 1767.gadam. Viņa mūzika bija tam laikam neierasta, kontrastiem bagāta, emocionāla. Visspilgtāk tas izpaudās dramatiskas ievirzes darbos, sevišķi klavieru sonātēs. Simfonijās un koncertos savukārt viņš tuvs tā sauktās Berlīnes skolas nostādņēm - diezgan spēcīgs te itāļu mūzikas iespaids, "uvertīras tipa domāšana", taču jaušama jau arī sentimentālisma viņa tuvošanās. Par savu muzikāli izglītoto monarhu (viņš spēlēja flautu) K.F.E.Bahs neizsakās diezin cik cildinoši. Viņš apgalvo, ka Frīdrihs II milot nevis mūziku, bet tikai flautu, un nevis flautu kā tādu, bet tikai savu flautu... J.T.

V.A.MOCARTS - **Koncerts klavierēm un orķestrim** Mibemol mažorā (K.271)
(1756 - 1791)
Allegro
Andantino
Rondo. Presto

Volfganga Amadeja Mocarta 9.klavierkoncerts tapis Zalcburgas periodā 1777.gada janvārī un veltīts franču pianistei Ženommas (Jeunhomme) jaunkundzei - šis fakts norāda, ka jau tolaik Mocarta slava bija iegususi visai plašu ģeogrāfisko diapazonu. Šis klavierkoncerts tiek uzskatīts par pirmo īsti subjektīvo no visiem sevišķi meistarīgi rakstītajiem klavierkoncertiem, kuri žanra plaukumu Mocarta daiļradē sasniedza Vīnē.

Opusā jaušama gan no F.E.Baha aizgūtā pirmatnējā izpratne par instrumentālu koncertu kā divu muzikālu vienību (t.i. solista un orķestra) līdzvērtīgu sacensību, gan arī paša Mocarta muzikālās valodas šoreiz nepretenciozais melodiskums un vieglums. Patīkamu pārsteigumu raisa 2.daļa, kuras tonalitāte - do minors - vieš skaņkārtisku, bet ne noskaņu disonansi.

II

J.HAIDNS - **44.simfonija** mi minorā
(1732 - 1809) (Hob.I Nr.44)
Allegro con brio
Menuetto.Ciacone in Diapason
Adagio
Finale.Presto

Haidna mūzika bieži tiek raksturota kā pilnīgi bezrūpīga, dzīvespriecīga, bez dramatiskiem kontrastiem un romantiska saviļņojuma. Taču šie apzīmējumi ir galēji vienpusīgi. Komponista visumā dzīvi apliecinošā un optimistiskā māksla ietver ne mazums lappušu, kas ir kaislīgas patētikas, iedvesmojoša dramatisma un dziļu sēru pilnas. Par Haidna daiļrades plašo tēlu loku liecina V.A.Mocarta sacītais: "Neviens no mums neprot visu darīt tā kā tēvs Haidns: bērnišķīgi draiskoties un saviļņot dvēseli, raisīt smieklus un likt raudāt, un visu - vienlīdz labi." 44.-"Sēru" simfonija mi minorā uzrakstīta ap 1772.gadu, "romantiskās krīzes" laikā - tā muzikologs Teodors de Vizeva raksturojis Haidna daiļrades periodu 18.gadsimta 60.gadu beigās, 70.gadu sākumā. Līdzās 45.-"Atvadu" simfonijai, "Sēru" simfonijā, šķiet, komponista "romantiskās krīzes" perioda stila iezīmes izpaužas vispilnīgāk. Viņa iedvesmoto mūziku caurauž dramatiskas patētikas un gaišas liriskas mija.

1.daļas - *Allegro con brio* - galvenā tēma sākas ar skarbiem *tutti* unisoniem, kuriem atbild burvīga, ekspresīva stīgu melodija. Savdabīgā cikla traģiskā kulminācija ir 2.daļa - *Menuetto*. Menueta vidusepizodes apskaidrotā lirika plašāku iemiesojumu gūst 3.daļā - Mi mažora *Adagio*. Kā liecina laikabiedru atmiņas, Haidns, būdams sirmā vecumā un uzrakstījis jau savas pēdējās simfonijas, izteicis vēlēšanos, lai *Adagio* skanētu viņa bērēs. Iespējams, ka tas arī bijis iemesls simfonijas nosaukumam.

Pirmo divu daļu dramatiskie tēli ar jaunu spēku atdzīvojas lakoniskajā finālā - *Presto*. Savā trauksmainajā attīstībā tēma it kā krāj spēkus, lai kodā sasniegtu patiesi grandiozu un varenu skanējumu.

Žerārs Vilgovics (Gerard Wilgowiec) dzimis 1945.gadā Limožā. Diriģēšanas prasmis apguvis Parīzes Nacionālajā konservatorijā. Pēc augstskolas beigšanas strādājis par diriģenta asistentu Bordo un Lilles simfoniskajos orķestros, kā arī papildinājis pie H.Svarovska, F.Ferraras un S.Čelibidahas. Līdz šim Ž.Vilgovics kā diriģents ir sevi apliecinājis sadarbībā ar vairākiem Francijas un citu valstu orķestriem, kā arī piedalījies dažādu interesantu projektu īstenošanā. Viņš ir 1984.gada Gurdonas (Francija) Mūzikas festivāla galvenais diriģents, piedalījies pazīstamajā Arkas (Francija) festivālā. Savukārt 1989. gadā Ž.Vilgovics kļuva par Jeruzalemes kamerorķestra pastāvīgo diriģentu, un ar šo kolektīvu veica vairākas turnejas pa Eiropas valstīm. Kopš 1990. gada Ž.Vilgovicu uz ilgstošu sadarbību uzaicinājusi Varšavas Nacionālā Filharmonija. Diriģents strādājis arī ar Kastelafranko (Itālija) Akadēmiskā teātra orķestri,